

Ludvík Kundera:

Na otázku, kdo dnes u nás maluje jako Karel Valter, zní jednoznačná odpověď: Nikdo. Jen on sám.

ON SÁM

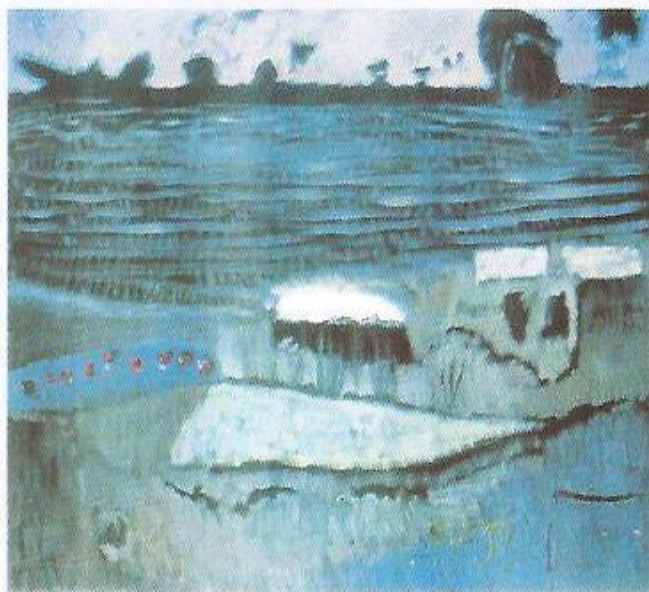
Karel Valter/ Valter K.

On sám a přece i v nespočetných souvislostech se svou krásnou jihočeskou krajinou, se svým životem, se svým osudem. Narodil se 17.2.1909 v Českých Budějovicích. Zde také studoval na Učitelském ústavu (1924-28) a později na Vysoké škole pedagogické v Praze (1933-35). Už v roce 1931 se stal členem avantgardního uměleckého sdružení Linie v Českých Budějovicích. Kreslí, maluje a věnuje se i grafické tvorbě (linoryt, dřevorez a barevný dřevorez, suchá jehla, monotyp, papírotisk). Miluje hudbu. Experimentuje ve fotografii. Poznává podoby a hlavně duši krajiny. Je to pro něho plodná a kouzelná země. Tábořsko, Vitorazsko, Kaplicko... Avšak

▲ Pole, 1977, olej

VALTER K.

přicházejí léta druhé světové války. Je pronásledován fašisty. V letech 1943-45 je vězněn v koncentračních táborech Terezín a Buchenwald. Přežije. Pokračuje v pedagogické činnosti v Táboře, až do roku 1971 učí na Lidové škole umění. Jako malíř se stává jedinečným básníkem jihočeské země. Vystavuje v Čechách, na Moravě a v zahraničí. Na Slovensku neměl svou individuální výstavu a nikdo ho zde téměř nezná. V roce 1999 měl velkou, jubilejní výstavu k 90. narozeninám v Egon Schiele Art Centrum v Českém Krumlově. Dvakrát jsem s úžasem a s nadšením navštívil z Bratislavy tuto expozici. Obrazy Karla Valtra intenzivně zářily a magnetizovaly. Ve výstavních prostorách bylo téměř hmatatelně cítit magické světlo, vůni barev a hudbu. Podepsal jsem se mistru do knihy návštěv, ale bylo to strašně málo. Proto mu s úctou a tichou pokorou piší tento dopis.

◀ Kaliště, 1981, olej

▲ *Bez názvu, 1994, kombinovaná technika*

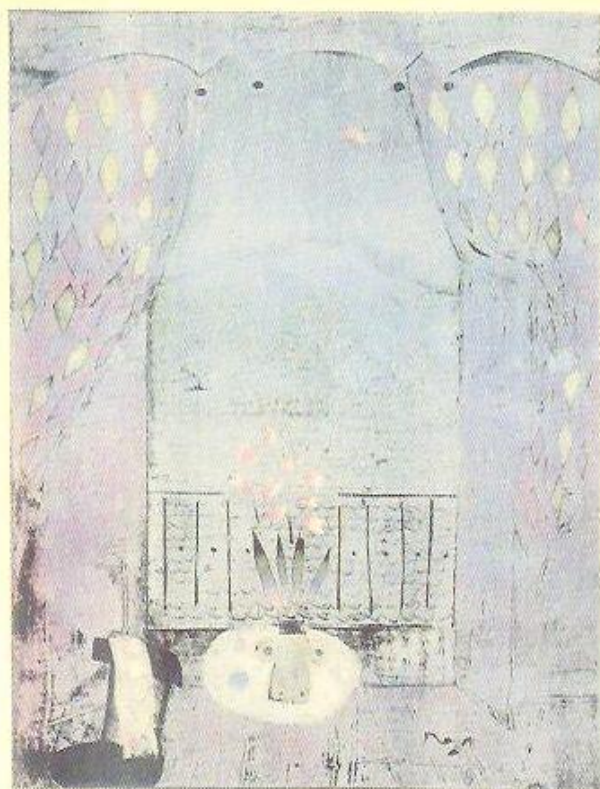
◀ str. 2

Vážený Mistrě, Karle malíři Valtře,

viděl jsem Vaši jubilejní výstavu. Měla název *Slabikář přírody*, ale pro mne a jistě i pro mnoho dalších návštěvníků byla zároveň velikou *Encyklopedií přírodních metamorfóz*, básnickou sbírkou o tajemných zákonitostech přírodního vědomí a bytí a dramatickým spisem o síle a něžnosti kraje a kánonem lyriky, který je dán (před lidmi) i zemi, vodě, vzduchu a ohni ve Vašem srdci i ve Vašich obrazech. Nejedna z Vašich obrazů na této výstavě působil jako *Zákoník. Právo a zákon, který hlásal, byl zákonem svobody, zákonem čistého vidění a citlivého doteku člověka a země, země a nebe. Možná se mi to jenom zdálo, ale před jedním*

◀ *Červený květ, 1991, olej*

▲ *Vesuvio (Capri), 1970, papírotisk*

obrazem stál houslista a hrál z něho jako z partitury velké hudby, která neměla ani začátek ani konec a plynula po cestě vcházející do obrazu a končící ve věčnosti a nekonečnu. I Gustáv Mahler stále píše své symfonie... a krajina zpívá i v mlčících obrazech.

Ty obrazy. Vaše obrazy jsou obrazy lyriky, vášně i exprese. Jsou to obrazy znaků, symbolů, archetypů, ale i novotvarů. Jsou to obrazy vysokých horizontů. Země člověka a lidí se tam skutečně sblíží s nebem. Ludvík Kundera však připomíná: "nahled, málo místa pro nebesa". Zato však hodně prostoru pro oddanost člověka krajině a malíře přírodě.

Vaše velké krajiny se otevírají jako jeviště polí a luk. Mnohé v nich je navrstveno jako jedinečná úroda. Navrstveno v očích, v čase, v duši. Detail červeného květu je majákem. Šípkový keř voní a plave. Váš literární přítel Norbert Frýd píše, jsou to "tajně žhnoucí věci". I sopky čekají na svou příležitost. Jihočeská krajina je však klidná a tíše sní svůj sen o skutečném a velkém malíři. O Vás. Vždyť to Vy jste ji daroval to, čemu říkal Michelangelo *immagine del cuor* - obraz svého srdce. Děkuji a děkujeme za tyto dary.

Bohumír Bachratý